

Univerzita Karlova

Právnická fakulta

Katedra práva životního prostředí

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce: **Právní ochrana zvířat proti týrání v zoologických zahradách a cirkusech**

Diplomant: **Eliška Fleissnerová**

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): **28. 5. 2024**

Počet znaků: **148 170 znaků včetně mezer**

Text posudku:

Diplomantka si vybrala právně zajímavé a společensky závažné téma z oblasti zvláštní části systému práva životního prostředí. Konkrétně se jedná o právní úpravy ochrany zvířat proti týrání. Obvykle se toto téma zpracovává na příkladech hospodářských zvířat. Autorka si však zvolila vzorek z úplně jiné oblasti, a sice z prostředí zoologických zahrad, jakožto zařízení na ochranu biodiverzity metodou *ex situ* a protipól těchto zařízení, cirkusy (přičemž dle zákona o zoologických zahradách cirkusy nejsou považovány za zoologické zahrady).

Cílem oponované diplomové práce je dle diplomantky (str. 1) rozebrat, přiblížit a zhodnotit právní ochranu zvířat proti týrání v zoologických zahradách a cirkusech, a to jak na vnitrostátní úrovni, tak na úrovni evropské a celosvětové. Soudím, že cíle diplomové práce jsou takto vymezeny reálně, odpovídají tématu a jsou splnitelné.

Posuzovaná diplomová práce je členěna na úvod, tři kapitoly a závěr. Diplomová práce byla napsána o délce 75 stran, z toho vlastní text čítá 62 stran. Celkový počet znaků činí 148 170 znaků včetně mezer. První úvodní kapitola je členěna do šesti podkapitol a věnuje se týrání zvířat jako takovému. Některé části úvodní kapitoly, jako např. *právní principy práva zvířat*, opisované od H. Müllerové, jsou pro text diplomové práce zbytečné, neboť autorka v nich nepřináší nic nového, přičemž text zbytečně odvádí pozornost od hlavního zaměření zvoleného tématu. Druhá kapitola se již věnuje hlavnímu tématu a přináší průřez právní úpravou ochrany zvířat proti týrání v případech chovů v zoologických zahradách. Kapitola je celkem solidně zpracovaná a představuje jádro diplomové práce. Třetí kapitola se zaměřuje na právní úpravu, která má stanovit rámec pro ochranu zvířat v rámci cirkusů. Je zjevné, že vzhledem k tématu není zde, zejména v oblasti mezinárodního práva, speciální právní úprava. Autorka si však poradila i tak.

Závěr na str. 61 – 62 představuje především shrnutí, jsou zde však i některé autorčiny kritické úvahy. Soudím, že závěry mohou být podkladem pro diskusi při ústní obhajobě, i když mohly být poněkud propracovanější (zejména ty o cirkusech mohly být kritičtější, sice respektují názory autorky, ale opravdu autorka považuje právní úpravu ochrany zvířat v cirkusech, na rozdíl od právní úpravy zoologických zahrad, za dostačující?).

S obsahovým členěním kapitol souhlasím, vyjadřují většinou to podstatné, co je k danému tématu minimálně třeba. Kapitoly mají jasnou strukturu a logicky na sebe navazují včetně jednotlivých podkapitol.

Pokud jde o konkrétní připomínky, pro ucelenost tématu autorka považovala za vhodné se kromě právní úpravy proti týrání zvířat zaměřit i na welfare zvířat. S tím by se dalo souhlasit. Trochu mám však problém s tím, že autorka odskočila i do tématu „práv zvířat“, z hlediska možné právní subjektivity zvířat. Domnívám se, že ke zvolenému tématu diplomové práce to až tak význam nemá, navíc jde o téma, které samo o sobě by vystačilo na samostatnou diplomovou nebo i dizertační práci.

U metod ochrany druhové biodiverzity na str. 23 uvádím, že se v praxi i teorii správně používá latinský tvar, tj. „*in situ*“ a „*ex situ*“.

U mezinárodní právní úpravy cirkusů jsem úplně nepochopil, co má s cirkusy společného Bernská úmluva o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť (str. 46).

Název subkap. 3.3.1. (státní orgány) nepovažuji za vhodný, mělo být lépe „orgány veřejné správy“.

Z hlediska formální stránky práce, po jazykové, stylistické a grafické stránce je práce standartní. Autorka vyznačila použité zdroje v přílohách diplomové práce. Rovněž uvedla klíčová slova a abstrakty. Text měl být podroben závěrečným korekturám, takto v něm zůstaly některé překlepy či chyby v malých/velkých písmenech, chyby v číslech zákonů (např. na str. 28), chyby v anglickém jazyce (např. na str. 59) apod.

Celkově doporučuji předloženou diplomovou práci Elišky Fleissnerové k ústní obhajobě, protože splňuje formální a materiální požadavky kladené na diplomové práce v oboru právo životního prostředí na PFUK, s navrhovaným stupněm klasifikace **velmi dobře, případně i výborně**, v závislosti na výkonu studentky u ústní obhajoby, kde je třeba, aby prokázala, že tématu rozumí a pokusila se i zodpovědět níže položené doporučené otázky.

Doporučené otázky k ústní obhajobě:

1) V závěrech na s. 61 uvádíte, cituji: „*Jako nejvýznamnější nedostatek spatřuji v absenci jasně stanovených minimálních podmínek pro chov všech druhů chovaných zvířat a jejich specifických požadavků na venkovní výběhy a vnitřní ubikace*“. Soudíte, že by toto bylo třeba upravit přímo v zákoně o zoo, tedy, že by nestačily prováděcí právní předpisy? Lze vyvodit požadavek stanovení minimálních podmínek pro chov ze směrnice 1999/22/ES?

2) Na str. 45 uvádíte, že „*Právní úprava, která se věnuje problematice cirkusu je značně roztržena a najdeme ji jak na ústavní úrovni...*“. Vysvětlete prosím onu ústavní úroveň.

V Praze dne 17.6.2024

doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.

oponent diplomové práce